

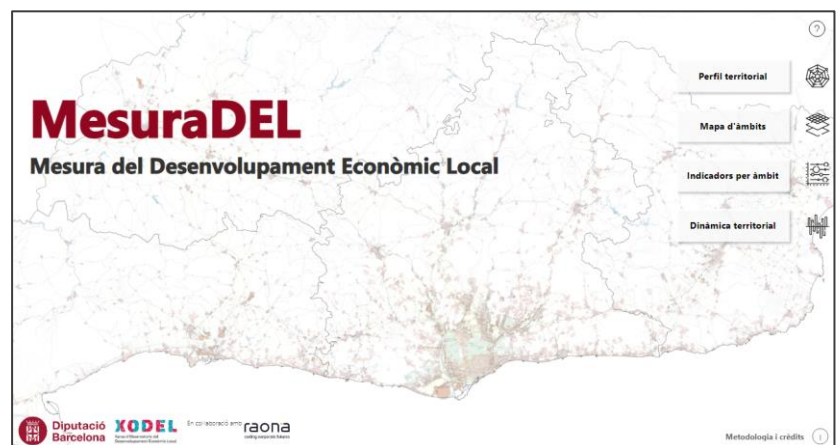
Data de publicació: 2 de maig de 2024

L'estructura empresarial i els factors associats a la transició econòmica, claus en el model de desenvolupament territorial del Vallès Occidental

Els resultats dels índexs de *MesuraDEL* mostren que el Vallès Occidental se situa en les posicions més elevades en els àmbits de transició econòmica i estructura empresarial. Tanmateix, presenta febleses en indicadors associats a la qualitat de vida i la igualtat d'oportunitats.

MesuraDEL és una eina d'anàlisi creada per la Diputació de Barcelona que ofereix una panoràmica de la situació dels municipis i de les comarques de Catalunya per mitjà de quaranta-vuit indicadors estratègics, agrupats en setze àmbits i quatre dimensions del desenvolupament econòmic local.¹ Amb aquest enfocament metodològic és possible descobrir patrons i models de desenvolupament econòmic, monitorar els signes vitals dels municipis i identificar les interaccions entre diferents escales, des de la local, als sistemes urbans o les unitats de paisatge (Boixader, Lage i Vilà, 2023).² D'aquesta manera podem detectar les fortaleses i les febleses de cada territori i la situació del mateix envers les altres unitats territorials.

Per aquest motiu, l'eina és molt útil per a la planificació de polítiques de desenvolupament econòmic ja que aporta indicadors de referència per a la diagnosi territorial dels plans estratègics o de reactivació. També serveix d'ajuda per al disseny de projectes, la creació de nous programes o la revisió dels que ja estan en curs, valorant els assoliments del municipi o de la unitat territorial en diverses dimensions.

Portada de l'aplicació web de *MesuraDEL* de la Diputació de Barcelona.

MesuraDEL ofereix diverses visualitzacions de dades que afavoreixen la interpretació dels resultats. Els valors de l'índex oscil·len en un rang que va del 0 al 100, on 50 és la mitjana catalana. En relació amb els setze àmbits que el componen, s'han classificat en quatre dimensions: *Estructura empresarial*, *Transformació productiva*, *Població i qualitat de vida* i *Igualtat d'oportunitats*. Aquests estan dividits en quatre indicadors cadascun, així, l'aplicació permet analitzar el desenvolupament econòmic local de cada territori des d'una perspectiva més general i també amb més detall.

¹ L'aplicació web ha estat impulsada per l'Àrea de Desenvolupament Econòmic, Turisme i Comerç de la Diputació de Barcelona en col·laboració amb la Xarxa d'Observatoris del Desenvolupament Econòmic Local. Més informació a l'aplicació de [MesuraDEL](#).

² Boixader, J., Lage, M. i Vilà, D. (2023). *Els eixos estratègics de la innovació econòmica local per a la propera dècada*. Oficina Tècnica d'Estratègies per al Desenvolupament Econòmic de la Diputació de Barcelona. Més informació a la pàgina web de la [Diputació de Barcelona](#).

Sant Cugat del Vallès i Cerdanyola del Vallès se situen amb els valors més elevats de l'índex sintètic del conjunt de Catalunya

Taula 1. Rànquing de l'índex sintètic global de MesuraDEL. Municipis del Vallès Occidental. 2023

Àmbit territorial	Índex global
Sant Cugat del Vallès	72,34
Cerdanyola del Vallès	69,06
Barberà del Vallès	65,01
Viladecavalls	63,65
Castellbisbal	62,82
Santa Perpètua de Mogoda	62,40
Sant Quirze del Vallès	61,78
Polinyà	61,58
Terrassa	60,53
Castellar del Vallès	59,54
Palau-solità i Plegamans	59,42
Sabadell	59,05
Rubí	56,83
Vacarisses	56,51
Sentmenat	53,66
Ripollet	52,76
Montcada i Reixac	52,32
Matadepera	50,17
Ullastrell	48,56
Rellinars	44,25
Sant Llorenç Savall	43,02
Gallifa	36,96
Badia del Vallès	36,88
Vallès Occidental	63,56
Prov. Barcelona	61,62
Màxim Prov. Barcelona	72,34
Mínim Prov. Barcelona	28,67
Catalunya	50,00
Màxim Catalunya	72,34
Mínim Catalunya	23,14

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'aplicació web MesuraDEL.

Nota: el valor màxim i el valor mínim del conjunt de la província de Barcelona i els de Catalunya fan referència a municipis. Els colors del mapa de calor tenen com a referència el valor màxim i mínim del conjunt de Catalunya.

Segons els resultats de l'índex sintètic global per a l'any 2023, el Vallès Occidental és la segona comarca amb el valor més elevat (63,56), només superada pel Barcelonès (65,37) i per davant del Baix Llobregat (63,36). La comarca també destaca perquè els dos municipis amb el valor més elevat de tot el territori català són Sant Cugat del Vallès (72,34) i Cerdanyola del Vallès (69,06). A més, entre els deu valors més elevats també se situen Barberà del Vallès (65,01) i Castellbisbal (62,82). Cal tenir en compte que els indicadors que formen aquest índex són múltiples i analitzen diferents aspectes del desenvolupament econòmic local, on els valors d'aquests mateixos municipis varien notablement.

Només cinc municipis del Vallès Occidental se situen per sota de la mitjana catalana. El que presenta l'índex més baix és Badia del Vallès (36,88), juntament amb Gallifa (39,96). No obstant això, aquests valors inferiors a la comarca se situen lluny dels més baixos del conjunt de Catalunya, just per sota de 25.

Respecte de 2022, setze municipis han augmentat l'índex global i set municipis l'han reduït. Entre els que l'han incrementat, destaca Barberà del Vallès, amb una pujada de més de 2,5 punts, passant de la quarta a la tercera posició del rànquing comarcal i, tot i que Badia del Vallès se situa un altre any amb el valor més baix, l'ha augmentat en més de dos punts. En relació amb els municipis que han reduït l'índex global, n'hi ha tres que han baixat més d'un punt: Gallifa, Sentmenat i Ullastrell.

En relació amb les quatre dimensions en què estan agrupats els indicadors, el Vallès Occidental destaca en el d'*Estructura empresarial* i en el de *Transformació productiva*, situant-se en la part superior del rànquing. En el d'*Igualtat d'oportunitats* es troba en una posició més baixa, tot i que entre les deu primeres i per sobre de la mitjana catalana. En el que presenta una posició inferior és en l'àmbit de *Població i qualitat de vida*, al voltant de la meitat del rànquing, tot i que per sobre del conjunt de Catalunya. A continuació, es presenta en detall cadascun d'aquests àmbits, analitzant els municipis de la comarca que destaquen sobre el total de municipis catalans.

Cerdanyola del Vallès encapçala el rànquing català en termes d'Estructura empresarial

Taula 2. Rànquing de l'índex sintètic de l'àmbit d'Estructura empresarial de MesuraDEL. Municipis del Vallès Occidental. 2023

Àmbit territorial	Índex àmbit: Estructura empresarial
Cerdanyola del Vallès	90,31
Sant Cugat del Vallès	88,12
Barberà del Vallès	85,39
Castellbisbal	85,17
Santa Perpètua de Mogoda	83,96
Terrassa	80,94
Viladecavalls	80,47
Polinyà	78,31
Rubí	75,29
Sabadell	75,23
Montcada i Reixac	74,24
Sant Quirze del Vallès	72,65
Palau-solità i Plegamans	65,89
Ripollet	63,38
Vacarisses	60,14
Castellar del Vallès	59,22
Sentmenat	50,90
Badia del Vallès	33,96
Ullastrell	29,98
Matadepera	29,90
Sant Llorenç Savall	27,72
Gallifa	19,66
Rellinars	16,43
Vallès Occidental	83,73
Prov. Barcelona	76,66
Màxim Prov. Barcelona	90,31
Mínim Prov. Barcelona	6,23
Catalunya	50,00
Màxim Catalunya	90,31
Mínim Catalunya	6,23

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'aplicació web MesuraDEL.

Nota: el valor màxim i el valor mínim del conjunt de la província de Barcelona i els de Catalunya fan referència a municipis. Els colors del mapa de calor tenen com a referència el valor màxim i mínim del conjunt de Catalunya.

La comarca se situa en la tercera posició en l'àmbit de l'Estructura empresarial, amb un índex de 82,89, per darrere del Barcelonès (85,65) i del Baix Llobregat (83,73). Aquest bloc té en compte factors com l'entorn i l'organització empresarial, l'accés al territori i el volum d'espai dedicat a l'activitat econòmica.

Només sis dels vint-i-tres municipis del Vallès Occidental presenten un valor per sota de la mitjana catalana. Concretament, la comarca destaca perquè dels deu valors més elevats del territori català, quatre són de la comarca i amb un índex molt per sobre del conjunt de Catalunya. El rànquing català l'encapçala Cerdanyola del Vallès (90,31), mentre que Sant Cugat del Vallès se situa amb el tercer valor més elevat (88,12). D'altra banda, els municipis petits són els que se situen amb l'índex més baix que, en el cas de la comarca, són Rellinars (16,43) i Gallifa (19,66).

Aquest àmbit està compost de quatre indicadors, en el de *Teixit empresarial*³ el municipi amb el valor més elevat de la comarca és Cerdanyola del Vallès (96,46), en la novena posició en el rànquing català. En el d'*Especialització productiva*⁴ destaca Sant Cugat del Vallès (87,58), amb el quart valor més elevat de Catalunya. La comarca és especialment rellevant en el d'*Accessibilitat externa*⁵, atès que concentra quatre dels cinc municipis amb l'índex més alt, amb Sant Cugat del Vallès (93,07) al capdavant del territori català. Finalment, en el d'*Espais d'activitat*⁶, Barberà del Vallès (99,73) se situa amb el valor més elevat del conjunt de Catalunya, juntament amb Santa Perpètua de Mogoda (99,44), en tercera posició.

³ Mesura la fortalesa de l'entorn empresarial (empreses grans, més internacionalitzades, grau raonable de diversificació i poc risc de perdre llocs de treball per l'automatització).

⁴ Mesura la formació de conglomerats especialitzats i clústers (grau d'organització empresarial, dotació de coneixement creatiu per la facilitat de generar noves activitats i estendre les existents).

⁵ Mesura el grau d'accés que té el territori cap als mercats i centres de producció (temps que es triga a l'estació de tren més propera, temps que es triga a la carretera principal des del centre del municipi i volum de població a poc temps del municipi).

⁶ Mesura la dotació de factors durs que té el municipi per a dur a terme activitats econòmiques (volum elevat de metres quadrats dedicats a l'activitat econòmica).

Sant Cugat del Vallès presenta el valor més elevat del territori català en l'àmbit de Transformació productiva

Taula 3. Rànquing de l'índex sintètic de l'àmbit de Transformació productiva de MesuraDEL. Municipis del Vallès Occidental. 2023

Àmbit territorial	Índex àmbit: Transformació productiva
Sant Cugat del Vallès	73,95
Sabadell	65,98
Terrassa	65,20
Cerdanyola del Vallès	62,65
Barberà del Vallès	61,62
Sant Quirze del Vallès	61,29
Palau-solità i Plegamans	60,79
Castellar del Vallès	60,37
Santa Perpètua de Mogoda	59,35
Viladecavalls	56,92
Rubí	56,63
Polinyà	56,52
Matadepera	52,50
Montcada i Reixac	52,46
Castellbisbal	52,16
Sentmenat	51,80
Vacarisses	50,87
Ripollet	50,13
Ullastrell	47,55
Gallifa	43,35
Rellinars	37,34
Sant Llorenç Savall	36,01
Badia del Vallès	34,98
Vallès Occidental	63,33
Prov. Barcelona	57,19
Màxim Prov. Barcelona	73,95
Mínim Prov. Barcelona	17,19
Catalunya	50,00
Màxim Catalunya	73,95
Mínim Catalunya	10,08

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'aplicació web MesuraDEL.

Nota: el valor màxim i el valor mínim del conjunt de la província de Barcelona i els de Catalunya fan referència a municipis. Els colors del mapa de calor tenen com a referència el valor màxim i mínim del conjunt de Catalunya.

El Vallès Occidental (63,33) destaca especialment en el bloc de *Transformació productiva*, atès que situa en segona posició entre les quaranta-dues comarques i l'Aran, només per darrere del Barcelonès (66,61). Aquest àmbit té en compte indicadors per mesurar ingressos i despesa en promoció econòmica, grau de tecnificació i intensitat en coneixement, canvis en el model de consum i producció o les polítiques de transició ambiental.

El municipi de Sant Cugat del Vallès és el que presenta el valor més elevat del territori català, amb un índex de 73,95. A la comarca també destaquen Sabadell (65,98), amb el setè valor més elevat i Terrassa (65,20), en l'onzena posició. En aquest àmbit només cinc municipis presenten un valor per sota del conjunt català, entre els quals destaquen Badia del Vallès (34,98) i Sant Llorenç Savall (36,01).

Entre els indicadors que componen aquest àmbit de *Transformació productiva*, la comarca sobresurt en el de *Capacitat institucional*⁷ (76,71), juntament amb Sabadell (95,79) i Sant Cugat del Vallès (95,60), en tercera i quarta posició del rànquing català. El Vallès Occidental també té un valor elevat en l'indicador de *Recerca i tecnologia*⁸ (84,86) i destaca Terrassa (92,06), en la quarta posició, i Cerdanyola del Vallès (91,38), en la setena. En canvi, en els altres dos indicadors la comarca se situa per sota de la mitjana catalana o just per sota. En el de *Transició econòmica*⁹ presenta un valor de 41,24, en la posició comarcal número vint-i-dos i el municipi amb el valor més elevat de la comarca en el territori català és Gallifa (77,91), en cinquantesena posició. Finalment, en l'indicador de *Canvi climàtic*¹⁰, el Vallès Occidental se situa com la comarca amb l'onzè valor més elevat (50,51) i el municipi amb el valor més alt és Sentmenat, en la posició número 71.

⁷ Mesura el volum d'instruments públics dels quals disposa l'administració per fer polítiques de promoció i desenvolupament econòmic (ingressos pels impostos d'activitats econòmiques i de béns d'immobles, despesa en promoció econòmica i paper inversor dels ajuntaments).

⁸ Mesura el grau de tecnificació i intensitat en coneixement del teixit empresarial del municipi (ocupació en serveis intensiu de coneixement i indústria d'alta i mitjana tecnologia, volum de llocs de treball en recerca i investigació i xarxes d'internet i cobertura).

⁹ Mesura tres factors rellevants que implicarien un canvi de model de consum i producció (transició cap a una agricultura ecològica, transició cap a una econòmica cooperativa i canvi de pautes de consum pel que fa al parc de vehicles).

¹⁰ Mesura la política econòmica associada a la transició ambiental (consums d'aigua reduïts, baixa generació de residus no reciclats i grau d'autoconsum energètic).

Els municipis de la comarca presenten índexs més baixos en Població i qualitat de vida

Taula 4. Rànquing de l'índex sintètic de l'àmbit de Població i qualitat de vida de MesuraDEL. Municipis del Vallès Occidental. 2023

Àmbit territorial	Índex àmbit: Població i qualitat de vida
Sant Cugat del Vallès	64,40
Matadepera	62,33
Cerdanyola del Vallès	60,35
Rellinars	59,25
Sant Quirze del Vallès	58,91
Castellar del Vallès	56,83
Viladecavalls	55,69
Palau-solità i Plegamans	54,26
Sentmenat	53,75
Castellbisbal	53,19
Sant Llorenç Savall	52,99
Ullastrell	52,84
Vacarisses	52,70
Barberà del Vallès	52,15
Santa Perpètua de Mogoda	51,49
Polinyà	51,20
Terrassa	49,72
Ripollet	48,50
Sabadell	47,04
Rubí	46,92
Gallifa	46,85
Montcada i Reixac	42,98
Badia del Vallès	29,00
Vallès Occidental	56,14
Prov. Barcelona	57,32
Màxim Prov. Barcelona	75,68
Mínim Prov. Barcelona	18,23
Catalunya	50,00
Màxim Catalunya	75,68
Mínim Catalunya	16,83

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'aplicació web MesuraDEL.

Nota: el valor màxim i el valor mínim del conjunt de la província de Barcelona i els de Catalunya fan referència a municipis. Els colors del mapa de calor tenen com a referència el valor màxim i mínim del conjunt de Catalunya.

En l'àmbit de *Població i qualitat de vida* el valor de la comarca baixa de manera notable, atès que se situa en posició número 23, amb un índex de 51,86, just per sobre de la mitjana catalana. Els indicadors que componen aquest àmbit estan relacionats amb la renda, les infraestructures o el creixement demogràfic i la percepció del territori per part de la població.

El primer municipi amb el valor més alt amb més residents és Sant Cugat del Vallès, en la tretzena posició, amb un índex de 64,40, més de 10 punts per sota del valor més elevat del territori català (75,68). Amb els valors més elevats de la comarca destaquen Matadepera (62,33) i Cerdanyola del Vallès (60,35). A l'altre extrem, se situen Badia del Vallès (29,00) i Montcada i Reixac (42,98), tot i que a una distància notable del valor més baix català (16,83).

En els indicadors que s'agrupen a l'àmbit de *Població i qualitat de vida* la comarca presenta valors molt diversos, per exemple se situa en la primera posició en *Renda i finances*¹¹ (69,49) i en segona en *Demografia*¹². Tanmateix, se situa en la darrera posició del rànquing en *Salut i benestar*¹³ (21,78), i també molt per sota de la mitjana catalana en *Paisatge i patrimoni*¹⁴ (34,43). Els municipis de la comarca destaquen en l'indicador de *Demografia*, els municipis de Sant Cugat del Vallès (91,16) i de Cerdanyola del Vallès (89,60), en cinquena i vuitena posició del rànquing català. Rubí (11,86) destaca en el de *Salut i benestar* per posicionar-se amb el novè valor més baix del conjunt de Catalunya.

¹¹ Mesura el poder adquisitiu de les famílies (renda mitjana per unitat de consum, renda provinent del capital i percentatge de població en risc de pobresa).

¹² Mesura el dinamisme en el creixement demogràfic (creixement de la població, sobreenvelliment i percentatge de població jove de 16-29 anys).

¹³ Mesura la capacitat municipal de garantir infraestructures per a una vida saludable (llocs de treball en salut i serveis socials per habitant, oferta d'equipaments i de zones verdes).

¹⁴ Mesura la percepció del territori per part de la població i de les empreses (qualitat estètica del paisatge, densitat d'establiments comercials i arquitectura en bon estat).

Els municipis de Montcada i Reixac, Terrassa, Sabadell i Rubí se situen per sota de la mitjana catalana en l'àmbit d'igualtat d'oportunitats

Gràfic 5. Rànquing de l'índex sintètic de l'àmbit d'igualtat d'oportunitats de MesuraDEL. Municipis del Vallès Occidental. 2023

Àmbit territorial	Índex àmbit: Igualtat d'oportunitats
Rellinars	63,96
Ullastrell	63,86
Cerdanyola del Vallès	62,95
Sant Cugat del Vallès	62,88
Vacarisses	62,34
Castellar del Vallès	61,74
Viladecavalls	61,52
Barberà del Vallès	60,87
Castellbisbal	60,77
Polinyà	60,29
Sentmenat	58,20
Palau-solità i Plegamans	56,76
Matadepera	55,94
Sant Llorenç Savall	55,34
Santa Perpètua de Mogoda	54,79
Sant Quirze del Vallès	54,29
Gallifa	50,01
Badia del Vallès	49,59
Ripollet	49,04
Rubí	48,50
Sabadell	47,94
Terrassa	46,27
Montcada i Reixac	39,61
Vallès Occidental	56,14
Prov. Barcelona	57,32
Màxim Prov. Barcelona	72,91
Mínim Prov. Barcelona	26,49
Catalunya	50,00
Màxim Catalunya	76,72
Mínim Catalunya	22,59

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'aplicació web MesuraDEL.
Nota: el valor màxim i el valor mínim del conjunt de la província de Barcelona i els de Catalunya fan referència a municipis. Els colors del mapa de calor tenen com a referència el valor màxim i mínim del conjunt de Catalunya.

El Vallès Occidental se situa amb el setè valor més elevat en el darrer àmbit d'igualtat d'oportunitats (56,14), a tres punts del Baix Llobregat, amb l'índex més elevat. La formació de les noves generacions, el grau de paritat entre dones i homes en el context socioeconòmic, la qualitat i quantitat dels llocs de feina i l'exclusió social són els indicadors que componen aquest àmbit.

En aquest bloc es dona una situació similar a l'anterior, amb els valors més elevats per a municipis amb menys habitants. El de la comarca amb l'índex més elevat és Rellinars amb el 63,96, en la 77a posició i dues per sota, Ullastrell (63,86). Hi ha sis municipis que se situen per sota de la mitjana catalana, entre ells destaquen: Montcada i Reixac (39,61), Terrassa (46,27) i Sabadell (47,94) i Rubí (48,50).

Si observem els indicadors que componen aquest àmbit, la comarca encapçala el rànquing català en el de *Formació*¹⁵ (72,02). En els altres tres indicadors presenta una posició més baixa i, concretament, en el de *Gènere*¹⁶ (46,66) per sota de la mitjana catalana, com la major part de les comarques, en el de *Mercat de treball*¹⁷ (50,95) i en *Cohesió social*¹⁸ (52,92), al voltant de la meitat de la llista. En relació amb els municipis, per una banda, destaquen Sant Cugat del Vallès (83,53) i Cerdanyola del Vallès (74,89) per presentar els índexs més elevats del territori català. D'altra banda, en l'indicador de *Cohesió social*, el primer municipi de la comarca és Ullastrell (86,24), que se situa en el número 79. En l'indicador de *Gènere* és Rellinars (56,22) i se situa en la 89a posició del territori català. En una posició més baixa, la 144, es troba Castellbisbal (78,74), sent el municipi de l'indicador *Mercat de treball* de la comarca amb el valor més elevat.

¹⁵ Mesura el grau de formació de les noves generacions (oferta formativa a CFGS i CFGM, percentatge de la població amb estudis baixos i percentatge de la població estrangera que prové de països de renda baixa).

¹⁶ Mesura el grau de paritat de les dones en el seu context socioeconòmic (diferència entre la taxa d'ocupació de les dones sobre la dels homes, grau de segregació vertical amb el percentatge de dones directives a empreses i el grau de segregació horitzontal amb l'índex Duncan).

¹⁷ Mesura la qualitat i la quantitat de la feina de les persones treballadores residents (taxa d'ocupació, taxa d'atur i nous llocs de treball per cada 100 contractes).

¹⁸ Mesura el grau de desigualtat i exclusió social (P80/P20, índex de Gini i participació en les eleccions locals).